

Fil-Qorti tal-Magistrati (Malta)

Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali

Magistrat Dr. Nadine Lia

B.A; LL.M (Kent); LL.D, Barrister at Law (England & Wales)

Kaz numru 591/2023

Il-Pulizija

(Spettur Keith Xerri)

vs.

Maria Callus

Illum is-16 ta' Novembru 2023

Il Qorti:

Lil Maria Callus, ta' 36 sena bint Joseph u Joanne nee Polidano, mwielda Tal-Pieta, Malta nhar it-13 ta' Awwissu 1986 u residenti Micson, Fl 1, Triq il-Fejgel, Rabat u detentriéi ta' Karta tal-Identita Maltija numru 0370286M

U billi inti akkuzata talli bejn iz-zmien ta' Settembru 2022 u Gunju 2023, min gewwa 26, The Willows, Triq il-Palma, Madliena, Swieqi u/jew f'inhawi ohra fil-gzejjer Maltin,

Ikkomettiet serq ta' diversi gojelli li il-valur taghhom jaqbei I-ammont ta' disgha t'elef euro (€9000+), liema serq huwa aggravat bil-valur li jeccedi l-elfejn tlett mijha u disa' w ghoxrin Euro u sebha' w tletin Centeimu (€2329.37), u bil-persuna, u bil-lok, li sar għad-dannu ta' Christopher Vella u Gillian Vella Barberi, u/jew ta' xi persuna/i u/jew ta' xi entita' u/jew entitajiet ohra.

Rat illi waqt l-ewwel udjenza ta' nhar il-5 ta' Ottubru 2023 l-imputata b'mod volontarju ghazlet li tirregistra ammissjoni inkondizzjonata ghall-imputazzjonijiet dedotti kontriha, liema ammissjoni giet ikkonfermata mill-imputata wara li l-Qorti, a tenur ta' l-artikolu 392A(1) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, avzatha u wissietha solennement bil-konsegwenzi legali ta' dik l-ammissjoni u kkonceditilha zmien bizzejjed biex terga' tikkonsulta ma' l-avukat ta' fiducja tagħha u tikkonsidra t-tweġiba tagħha u, jekk ikun il-kaz, terga' lura minnha.

Rat li l-imputata regħġet tenniet u kkonfermat l-ammissjoni inkondizzjonata tagħha.¹

Rat li fid-dawl ta' l-ammissjoni tal-imputata il-Qorti m'għandhiex alternattiva ghajr li ssibha hatja tal-imputazzjonijiet kollha migħuba kontra tagħha u li a tenur ta' l-artikolu 392A tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta din il-Qorti setgħet tghaddi għas-sentenza dwarhom fil-konfront ta' l-imputata.

Rat id-dokumenti kollha pprezentati, u fliet l-atti kollha tal-kawza;

Semghet is-sottomissjonijiet dwar il-piena fl-udjenza tal-5 ta' Ottubru 2023.

¹ Folio 12 ta' l-atti processwali

Rat l-atti kollha.

Rat illi l-kawza thalliet ghal-lum ghas-sentenza.

Ikkunsidrat

Piena

Illi b'amissjoni ta' l-imputata ghall-imputazzjonijiet kollha migjuba fil-konfront tagħha waqt is-seduta tal-5 ta' Ottubru 2023 din il-Qorti m'ghandhiex għażla ohra ghajr li ssibha hatja tar-reati addebitati lilha u ser tghaddi biex tippronunzja sentenza fil-konfront tagħha.

Madankollu ghall-finijiet ta' piena li għandha tigi erogata minn din il-Qorti, tqis, b'zieda mac-cirkostanzi kollha tal-kaz, is-segwenti fatturi:

- Il-prosekuzzjoni esebiet il-fedina penali ta' l-imputata li ghalkemm mhix netta m'ghandiekk sentenzi registrati li irrenduha refrattarja.²
- L-imputata irregistrat ammissjoni fl-iktar stadju bikri li setghet u dan qabel ma tressqu ebda provi tal-prosekuzzjoni jew din il-Qorti kellha izzomm diversi seduti. Qieset il-gurisprudenza ta' dawn il-Qrati w'Qrati esteri dwar tnaqqis fil-piena meta l-hati jammetti l-htijiet tieghu fi stadju kmieni tal-process u b'hekk jiffranka hafna xogħol u spejjez inutli ghall-amministrazzjoni tal-gustizzja. Hawnhekk il-Qorti tagħmel referenza għal-kaz **Ir-Repubblika ta' Malta vs. Nicholas Azzopardi³**, **Il-Pulizija vs. Emmanuel Testa⁴**, u **ARCHBOLD Sentencing Guidelines 2021⁵** u **BLACKSTONE'S CRIMINAL PRACTICE⁶**.

²Folio 10 ta' l-atti processwali

³ Qorti Kriminali deciza 24 ta' Frar 1997

⁴ Qorti tal-Appell Kriminali , [7.7.2002]

⁵ Thomson Reuteurs, S-29

⁶ Blackstone Press Limited – 2006 edition

Ghaldaqstant jista jigi ikkunsidrat li l-ammissjoni saret fi stadju bikri u din sejra tigi kkunsidrata fil-piena.

- Il-Qorti tqis ukoll li l-ammissjoni saret minghajr ebda riservi.
- Illi jirrizulta li l-imputata ikkooperat mal-pulizija tul l-investigazzjoni u ammetiet mal-vittmi stess dak li hi hadet minn għandhom. Ghaddiet lill-pulizija wkoll informazzjoni dwar lil min ibieghet il-gojellerija. Jirrizulta wkoll li l-mottiv tas-serq kien sforz tac-cirkostanzi ta' faqar li kienet tghix fih.
- Illi kemm il-prosekuzzjoni kif ukoll id-difiza għamlu rakkodanzjoni sabiex din il-Qorti tikkunsidra piena alternattiva billi tagħmel Ordni ta' Probation. Filwaqt li din il-Qorti mhix marbuta ma dan is-suggeriment tara li din il-piena hija legalment proponibbli.
- Illi l-artikolu 142(1) tal-Criminal Justice Act 2003 fl-Ingilterra jistabbilixxi hames principji li għandhom jigu segwiti fl-imposizzjoni tal-piena u ciee', *(a) the punishment of offenders (b) the reduction of crime (including its reduction by deterrence) (c) the reform and rehabilitation of offenders (d) the protection of the public (e) the making of reparation by offenders to persons affected by their offence.*
- Illi minn dak li rat u ezaminat il-Qorti jirrizulta li din il-Qorti trid tara mhux biss l-aspett riformattiv ta' l-imputata izda trid ssib bilanc bejn il-gravita' tal-kaz u l-harsien u l-interessi tal-vittmi tar-reat u s-socjeta' in generali sabiex tara li dan ir-reat ma jergax jigi kommess kif ukoll tagħti l-harsien mehtiega lil pubbliku u dan fid-dawl tac-cirkostanzi ta' kif sehh il-kaz.
- Il-Qorti wara li qieset ic-cirkostanzi tal-kaz u s-sottomissionijiet tal-partijiet għalhekk tqis li l-piena karcerarja b'mod effettiv mhux ser ikun

l-iktar piena idonea f'dan il-kaz u li piena li hija alternattiva ghall-inkarcerazzjoni irrenda iktar rizultat tenut kont il-fatt li l-Qorti trid hares lejn ir-riforma tal-persuna.

Decide

Ghaldaqstant il-Qorti wara li rat l-artikoli 261 (c), (d) , (e) 267, 268(a), 269(g), 279(b), 280(1) tal-Kodici Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta issib lil Maria Callus fuq ammissjoni tagħha stess, **hatja** ta' l-imputazzjoni dedotta kontriha.

Illi in kwantu ghall-pienā li għandha tigi nflitta, il-Qorti qieset ic-cirkostanzi kollha tal-kaz u għalhekk il-Qorti hija tal-fehma illi piena karcerarja f'dan l-istadju ma hix ser thalli il-frott illi wieħed jkun qed jistenna anzi il-kuntrarju. Għalhekk il-Qorti hija tal-fehma li jissussistu c-cirkostanzi mehtiega u msemmija fl-Artikolu 7(1) tal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta, kif ukoll ikun fl-aqwa nteress tas-socjeta u tal-imputata li il-hatja titqiegħed taht Ordni ta' Probation.

Għalhekk il-Qorti qegħda tpoggi lill-hatja taht **Ordni ta' Probation** ghall-perjodu ta' **tlett (3)** snin millum b'dan li għal dan l-iskop qegħda tordna li l-hatja titqiegħed taht is-sorveljanza t'Ufficjal tal-Probation indikat lilha mid-Direttur tas-Servizzi tal-Probation u Parole.

A tenur tal-Artikoli 7(7) tal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti fissret lill-hatja bi kliem car u li jinftiehem, l-effetti tal-ordni ta' probation u li f'każ li tonqos milli tikkonforma ruhu ma' dik l-ordni u/jew f'każ li tagħmel reat ieħor tul it-terminu tal-ordni ta' probation, tista' tingħata sentenza għar-reati li tagħhom instabet hatja b'din is-sentenza.

Il-hatja tiddikjara li taqbel ma' tali ordni. Ai termini tal-Artikolu 7(8) tal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti tordna li kopja ta' din is-sentenza u tal-Ordni ta' Probation għandhom jigu trasmessi minnufih lid-Direttur tas-Servizzi ta' Probation u Parole sabiex jassenja Ufficjal tal-Probation biex ikun responsabbi għas-sorveljanza tal-hatja.

L-Ufficjal tal-Probation assenjat għandu jirrapporta bil-miktub lill-Qorti kompetenti bil-progress tal-hatja kull sitt (6) xhur.

Il-Qorti tordna li ai termini ta' l-artikolu 392A(2) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta l-Avukat Generali jingħata access għal kopja skenjata tal-atti, flimkien ma access għal kopja skenjata tas-sentenza fi zmien sitt (6) ijiem tax-xogħol.

Moghtija illum nhar is-16 ta' Novembru 2023 fil-Qrati tal-Gustizzja, Valletta

Dr. Nadine Lia

Magistrat

Oriana Deguara

Deputat Registratur